kreetsest sotsiaalsest miljööst ja ühest maalisest või linlikust naabruskonnast (= *neighborhood, Nachbarschaft*) teise. Rännete mõiste sotsiaalökonoomilises mõttes on mõnevõrra veelgi piiratum, kuna siin tuleb rännete all mõista vaid selliseid elukohavahetusega seoses olevaid töötavate inimeste paigavahelisi liikumisnähtusi majandusruumis, mis toimuvad ruumiliste ehk regionaalsete tööturgude vahel ja täidavad tööturu tasandusfunktsioone või häirivad seal valitsevat tasakaalu.

Kõikide elukohta vahetavate isikute, samuti nagu kitsamas mõttes tööjõudude ruumiliste ehk regionaalsete rännete juures on tegemist kahe peamise alaliigiga. Selle järgi, kas ränne kulgeb kahe riigi territooriumi resp. kahe erineva rahvamajandusliku tööturu või sama riigi territooriumi erinevate paigastike resp. ühe ja sellesama rahvamajanduse ruumiliselt erinevate osatööturgude vahel, võib eristada:

A) riikidevahelised ehk v ä l i s r ä n d e d (sisse- ja väljaränded resp. ränded ühest rahvamajanduslikust tööturust teisse) ja

B) riigisisemised ehk s i s e r ä n d e d (juurde- ja äraränded ühest riigiterritooriumi osast resp. ühest ruumilisest osatööturust teisse).

Alljärgnevas peatume vaid siserännete liigitusel ja probleemistikul.

S i s e r ä n d e d *(internal migrations, migrations intérieures, Binnenwanderungen)* on võrdlemisi komplitseeritud sotsiaalse tsirkulatsiooni nähtused ja nende alaliikide täpne piiritlemine pole igakord kes teab kui kerge ülesanne. Igatahes puudub meil ind edasise liigituse juures omalt poolt keerustada siserännete klassifikatsiooni. Pigemini olgu meie püüdeks tuua sellesse võimalikult suurt selgust.

Käsitades ruumiseotud inimtööjõu *(raumgebundene menschliche Arbeitskraft)* küsimusi ja eristades tema poolt arendatud tööturu kvalitatiivses teoorias ruumilised ja kutselised osatööturud, on Willeke [52, lk. lk. 275 jj.] hiljuti tööjõudude kutsevahetust — näit., siirdumist põllutöölt tööstustööle, kaevandustöödelt ehitustööle jne. — vaadelnud „kutseliste rännetena“ *(„berufliche Wanderungen“)*. Seejuures leiab ta, et niipea, kui selliste „kutseliste rännetega“ käib kaasas tõus või langus sotsiaalses funktsiooni-hierarhias, on tegemist rännete eriliigi ehk nn. „sotsiaalsete rännetega“ *(„soziale Wanderungen“)*. Viimatimainitud rändeliik Willeke järgi ei erineks reeglipäraselt kuigi palju „kutselisest rändest“, vaid oleks pigemini viimase eriliseks väljendusvormiks, — nn. kutseliseks tõusu- või languserändeks. „Kutseline ränne“ võivat toimuda aga ka täiesti iseseisvalt samaastmeliste kutsete vahel ja ühtlasi ilma ruumilise asupaigavahetuseta. Samuti leiab Willeke, et „sotsiaalne

Tartu VI, lk. 245